

Methotrexaat (Ledertrexaat[®], Emthexate[®], Metoject[®])

In overleg met uw behandelend arts werd gekozen voor Methotrexaat (Ledertrexaat[®], Emthexate[®], Metoject[®]) als behandeling voor uw colitis ulcerosa of ziekte van Crohn. In deze folder krijgt u uitleg over de werking en het gebruik van dit medicijn en hoe u moet handelen in geval van bijwerkingen. Deze folder is geen vervanging van de bijsluiter.

Wat is methotrexaat?

De klachten van de Ziekte van Crohn en Colitis Ulcerosa ontstaan doordat het afweersysteem niet goed werkt. Het afweersysteem in de darm is overmatig actief en valt ook de eigen darmflora en darmwand aan waardoor ontstekingen van de darm ontstaan.

Methotrexaat (MTX) behoort tot de groep immunosuppressiva. Dit zijn geneesmiddelen die de natuurlijke afweer onderdrukken en zo de ontsteking in de darm afremmen.

Effecten van MTX kunnen binnen vier tot acht weken merkbaar zijn. Er zijn echter ook patiënten bij wie de behandeling pas later effect heeft. Bij goed effect wordt MTX langdurig voorgeschreven.

Gebruik

MTX wordt toegediend via tabletten of injecties. De injectie wordt onder de huid van het bovenbeen of van de buik op één vaste dag in de week gezet.

Het meest voorkomend is dat MTX in tabletten wordt gegeven van 2,5 mg. De eerste weken wordt meestal 25mg/week voorgeschreven nadien kan afgebouwd worden naar 15mg/week. Deze tabletten moet u één keer per week innemen in twee dagdosissen.

Naast MTX krijgt u foliumzuur voorgeschreven om leverfunctiestoornissen te voorkomen. Foliumzuur mag alleen gebruikt worden op de dagen dat u geen MTX gebruikt.

Opvolging

Om eventuele stoornissen in de werking van de lever en in de aanmaak van het bloed in een vroeg stadium te ontdekken, dient uw bloed geregeld gecontroleerd te worden. Bij aanvang van de therapie raadt men aan uw bloed om de twee weken te controleren, bij verdere behandeling om de 3 tot 4 maanden.

Bijwerkingen

Het gebruik van MTX kan leiden tot een aantal bijwerkingen:

- Misselijkheid, braken, verminderde eetlust, diarree.
- Ontsteking van het mondslijmvlies
- Huiduitslag, haaruitval
- Hoofdpijn, duizeligheid
- Leverstoornissen

Neem direct contact op met uw arts bij:

- Ontstekingen van het mondslijmvlies
- Kortademigheid of veel hoesten
- Erge keelpijn in combinatie met koorts
- Regelmatige terugkerende bloedneuzen
- Snel optreden van blauwe plekken

Interacties met andere geneesmiddelen

MTX kan een wisselwerking hebben met andere medicatie. Vertel dus steeds aan uw arts dat u MTX gebruikt.

MTX gaat niet goed samen met:

- bepaalde antibiotica, bijv. Co-trimoxazol (Bactrim® en Eusaprim®) en Trimethoprim®
- Cyclosporine (afweeronderdrukkend)
- Niet-steroidale anti-inflammatoire geneesmiddelen (NSAID's), bijv. Ibuprofen®, Naproxen® of Diclofenac®
- bepaalde middelen tegen epilepsie, bijv. Valproïnezuur, Carbamazepine, Fenytoïne en Fenobarbital

Zwangerschap

Het is belangrijk om uw arts te informeren als u zwanger wilt worden of als u zwanger bent. MTX heeft een ongunstige invloed op de vruchtbaarheid van zowel mannen als vrouwen. Daarnaast kan MTX ook belangrijke afwijkingen bij het ongeboren kind veroorzaken en de kans op een miskraam vergroten.

Vrouwen moeten minimaal 6 maanden vóór een eventuele zwangerschap stoppen met het gebruik van MTX. Bij kinderwens dienen mannen die MTX gebruiken 3 maanden vóór de beoogde zwangerschap van hun vrouw met dit medicijn te stoppen. Het is dus belangrijk om in deze periodes een betrouwbaar anticonceptiemiddel te gebruiken.

Tips

- Wees voorzichtig met alcoholgebruik. In combinatie met het gebruik van MTX is de kans groter dat u stoornissen in de werking van de lever krijgt. Neem daarom niet meer dan één alcoholconsumptie per dag
- Vertel uw arts welke medicatie u inneemt om wisselwerking te vermijden
- Meld in geval van vaccinatie steeds dat u MTX gebruikt
- Probeer uw medicatie correct in te nemen zoals voorgeschreven door uw arts
- Verwittig bij ongemakken uw IBD-verpleegkundige of arts
- U mag absoluut **niet zwanger worden** wanneer u MTX neemt!

Vragen

Bij vragen of ongemakken kan u steeds uw behandelend arts of IBD-verpleegkundige contacteren.

CONTACTGEGEVENS:

AZ Sint-Lucas IBD-Kliniek, Dienst Maag-, Darm- en Leverziekten, straat 98

Prof. Dr. H. Peeters, Dr. D. Marichal, Dr. F. de Clerck, Dr. B. Strubbe
IBD-verpleegkundigen: Sophie Claeys, Milana Yassenkova

TEL IBD-verpleegkundige: 09/224 51 70

TEL secretariaat: 09/224 64 80

e-mail: IBD@azstlucas.be